

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 50/2017 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen hypokoirien rinnastamisesta muihin avustajakoiriin

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Outi Alanko-Kahiluodon /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 50/2017 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, että hypokoirat rinnastetaan lainsäädännössä muihin avustaja- ja opaskoiriin?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Diabetesliiton jäsenyhdistys Hypokoira ry kouluttaa ja kehittää diabeetikkojen käyttöön hypokoiratoimintaa sekä tarjoaa diabeetikoille henkilökohtaiseksi hyötykoiraksi hypokoiria. Hypokoirayhdistyksen tietojen mukaan yhdistys on rekisteröinyt 28 koiraa ja lähivuosina niitä arvioidaan olevan noin 100 kappaletta. Erilaisten erityiskoirien, kuten hypokoirien, avustaja- ja opaskoirien hankinta, pitkäkestoinen ja vaativa koulutus, luovutus diabeetikon tai vammaisen henkilön käyttöön ja koirien ylläpito ei ole tällä hetkellä mahdollista julkisin varoin muun muassa yhtenäisten luovutuskriteerien puutteen takia. Koirien tarve ja hyöty suhteessa diabeetikkojen toimintakykyyn ja glukoositason arviointiin olisi arvioitava huolellisesti näyttöön ja tutkimuksiin perustuen.

Viittaan vastaukseni kirjalliseen kysymykseen 663/2016 vp hypokoirien rinnastamisesta opas- ja avustajakoiriin. Vain opaskoirat ovat vakiintuneen käytännön mukaisia lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineitä, joita näkövammaisten henkilöiden on mahdollista saada käyttöönsä terveydenhuoltolain (1326/2010 § 29) nojalla. Juridisesti sitovissa sosiaali- ja terveydenhuollon säädöksissä apuvälinepalveluista ei kuitenkaan ole määritelty tai listattu, mitkä välineet, laitteet, tarvikkeet tai vastaavat ratkaisut ovat julkisin varoin kustannettavia lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineitä. Säädösten ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ohjeistusten mukaan henkilölle pitää antaa lääketieteelliseen tarpeen arviointiin perustuvat apuvälineet.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos laati vuonna 2015 selvityksen sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta avustajakoira järjestelmästä ja koirien hankinnasta. Sairaanhoidopiirit eivät kannattaneet koiriin liittyvän toiminnan laajentamista terveydenhuollon vastuulle. Koska missään ei ole tyhjentävää luetteloa olemassa olevista apuvälineistä, mikään säädös ei toisaalta velvoita sairaanhoidopiirejä myöntämään koiria tai estä niiden myöntämistä. Säädösten sosiaali- ja terveydenhuollossa erilaiset koirat ovat siis samassa asemassa. Opaskoirien osalta on pitkä perinne ja vakiintunut käytäntö sekä luovutuksen perusteena oleva näkövamma. Hypokoirien käyttö diabeetikkojen hoidossa on vakiintumaton hoitomuoto.

Vapaaehtoisen ja laajentuvan järjestötoiminnan myötä saadaan koirien käytöstä kokemuksia ja tietoa niiden soveltuvuudesta palvelujärjestelmään ja muuhun laajaan

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 50/2017 vp

lainsäädäntökokonaisuuteen. Mikäli esimerkiksi päädyttäisiin sote-uudistuksessa ratkaisuun, että tulisi asiakassuunnitelman perusteella luovutettavaksi asiakkaille vastikkeetta koiria, tarvittaisiin yhtenäiset perusteet kenelle esimerkiksi hypokoira voitaisiin luovuttaa.

Helsingissä 16.3.2017

Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula